

Profesor i skeledžija

Živeo je davno jedan skeledžija u kolibi pored reke Gang. Njegova porodica je oduvek prevozila putnike preko reke. Otac mu je bio skeledžija. I deda, takođe.

Kao i svi drugi u selu, skeledžija je bio vrlo siromašan. Jedva je uspevao da prehrani porodicu novcem koji je zarađivao prevozeći ljude preko reke. Još kao dečak počeo je da radi na skeli. Mada mu je život bio težak, nikad se nije žalio. Voleo je svoj posao.

Razgovarajući sa svojim putnicima, skeledžija je mnogo naučio. Čuo je o životu u gradu, ali nije mogao da razume zašto ljudi uopšte žele tamo da žive. Izgledalo mu je da ljudi u gradu stalno nekud žure i da nemaju vremena da misle. Skeledžija je veslao polako. Nije žurio. Imao je vremena da priča i vremena da razmišlja.

Jednoga dana je na skelu došao gospodin koji je bio dobro obučen sa velikom tašnom u rukama. Imao je elegantno i skupo odelo i cipele koje su se sijale. Izgledao je kao gradski gospodin. Skeledžija je polako vozio gospodina preko reke. Posle izvesnog vremena, gospodin je progovorio:

- Stari, jesi li nekada učio istoriju?

- Ne, gospodine - rekao je skeledžija.

- Šta - začudio se gospodin. - Nisi učio istoriju? Zar ne znaš koliko je ona važna? Zar nisi ponosan na istoriju svoje zemlje? Zašto ne znaš istoriju?

Skeledžija je odmahivao glavom.

- Ne znam istoriju, gospodine. Ne znam ni da čitam. Nikad nisam išao u školu i ne znam istoriju.

- Nisi učio istoriju? - rekao je gospodin. - Nema opravdanja za neznanje. Ljudi treba da uče. Sigurno znaš nešto o geografiji?

- Ne, gospodine - rekao je skeledžija. - Ne znam geografiju.

- Pa, geografija nam govori o svetu oko nas - rekao je gospodin.

- Zar ti ne znaš ništa o svetu? O zemljama, planinama i rekama...?

- Nisam išao u školu - rekao je skeledžija - i ne znam ništa o tome.

Posle nekoliko minuta gospodin upita: - A razumeš li se u nauku?

- Nauku? Ne, gospodine, ne razumem se u nauku.

- Zar nisi čuo za nauku? - pitao je gospodin stvarno začuđen. - O suncu i mesecu, plimi i oseci, o tome kako stvari funkcionišu? Danas su naučnici najvažniji ljudi na svetu.

Pogledaj mene. Ja sam naučnik. Vidiš li moju torbu? U njoj su važne knjige i papiri. Ja sam profesor nauke. Ako ne znaš o nauci, onda ne znaš o svetu oko sebe. Ti nisi ništa naučio. A ako ništa ne znaš, onda nema svrhe ni da živiš.

Skeledžija se rastužio. Niko do sada ovako sa njim nije razgovarao. Mislio je o tome kako ništa ne zna. Toliko znanja skrivenog u knjigama, a on o tome ne zna ništa...

Iznenada se nebo zacrnelo. Veliki talasi su počeli da ljuljaju skelu i čula se grmljavina.

- Uhvatiće nas oluja - rekao je skeledžija, - znate li da plivate?

- O bože - reče profesor. - Ne znam da plivam. To nisam naučio.

Vetar i talasi bacali su skelu gore-dole. Grmelo je, sevalo i padala je kiša. Iznenada je naišao veliki talas i prevrnuo skelu. Oba čoveka se nađoše u vodi. Stari skeledžija je ubrzo shvatio da izgubio profesora. Polako je zaplivao prema obali.

A profesor je, držeći svoju torbu, nestao u tamnoj vodi reke.

(Indijska narodna priča)